

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Γ ΛΥΚΕΙΟΥ

Κυριακή 23 Ιανουαρίου 2011

ΚΕΙΜΕΝΟ

ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ : Αίτια και προβλήματα

Στη χώρα μας το αστυφιλικό φαινόμενο πήρε κυριολεκτικά τρομακτικές διαστάσεις μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. **Αρχικά** οι εσωτερικές διακινήσεις όπως και η εξωτερική μετανάστευση προσδιορίστηκαν σ' όλη τη γραμμή από οικονομικούς λόγους. **Συγκεκριμένα**, ο μικρός ή νάνος κλήρος και το χαμηλό γεωργικό εισόδημα υπήρξαν οι πρωταρχικές αιτίες στη βάση των μεγάλων μεταναστευτικών ρευμάτων, που σημειώθηκαν στη χώρα μας και στα τέλη του περασμένου αιώνα και μετά το δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. **Ωστόσο** ιδιαίτερα η εσωτερική μετανάστευση και στη διάρκεια του δεύτερου παγκόσμιου πολέμου, αλλά κυρίως μετά τη λήξη του ενισχύθηκε σημαντικά από λόγους συγκυριακούς, πολιτικούς. Πολιτικές διώξεις και εμφύλιος πόλεμος οδήγησαν σοβαρό αριθμό ανθρώπων στις μεγαλύτερες πόλεις και πριν απ' όλα στην Αθήνα για προστασία. Σε μια δεύτερη φάση οι ραγδαία αυξανόμενες ευκαιρίες απασχόλησης στον τριτογενή τομέα στις πόλεις σε συνδυασμό με τη διαφορά επιπέδου ζωής - κοινωνικό περιβάλλον, μόρφωση, διασκέδασεις, κοινωνικό—γόητρο είχαν σαν αποτέλεσμα την ταχύτατη διόγκωση του αστυφιλικού ρεύματος. Μιμητισμός και η έλξη της ζωής των πόλεων έπαιξαν επίσης, δευτερεύοντα πάντως, ρόλο στη φάση αυτή.

Σε μια τρίτη φάση, που εξακολουθούμε να διανύουμε, οι τάσεις εγκατάλειψης της υπαίθρου επιτείνονται από την κατάρρευση του πλαισίου ζωής και της γενικότερης ερήμωσης που παρατηρείται στην ύπαιθρο. Η αγροτική κοινότητα κατά κανόνα έπαψε να είναι ζωντανή λειτουργική μονάδα, ιδιαίτερα στις ορεινές και ημιορεινές περιοχές της χώρας. Μεσήλικες και γέροι συγκροτούν των πληθυσμό της, οι οποίοι με την ανάπτυξη της μηχανοκαλλιέργειας καταφέρνουν ως ένα σημείο να καλύπτουν τις καλλιεργητικές ανάγκες, ενώ οι νέοι στρέφονται ομαδικά προς τις πόλεις. Τοπικά έθιμα εξαφανίζονται και η καθημερινή ζωή απονεκρώνεται συνεχώς περισσότερο, με αποτέλεσμα και αυτοί από τους νέους, που θα ήθελαν να μείνουν, να νιώθουν απομονωμένοι και αποκομμένοι σε τέτοιο βαθμό ώστε ν' αναγκάζονται να φύγουν. **Επομένως** στη σημερινή φάση δεν είναι τόσο η λειτουργία του οικονομικού παράγοντα, που προσδιορίζει την εσωτερική μετανάστευση, αλλά λόγοι ευρύτεροι κοινωνικοί και ψυχοκοινωνικοί. Αρκεί να επισημανθεί ότι αυτοί που μεταναστεύουν σήμερα θα μπορούσαν - στην πλειοψηφία των περιπτώσεων - να πραγματοποιήσουν πολύ μεγαλύτερο αγροτικό εισόδημα από εκείνο που εξασφαλίζουν στις

πόλεις, παρά το γεγονός ότι ο αγρότης εξακολουθεί να παραμένει στο έλεος των μεσαζόντων. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η εξέλιξη αυτή όχι μόνο δεν είναι «φυσιολογική», αλλά πρέπει απερίφραστα να χαρακτηριστεί σαν παθολογική. Και μόνο το γεγονός ότι το συγκρότημα Αθήνα - Πειραιάς -Περίχωρα συγκεντρώνει 3.400.000 ανθρώπους, δηλαδή πάνω από το 1/3 του πληθυσμού της χώρας αρκεί για να συλλάβει κανείς το μέτρο της παθογένειας.

Τα προβλήματα - οικονομικά, κοινωνικά, πολιτικά - που δημιουργεί η αστυφιλία και η συνακόλουθη συνεχώς επιτεινόμενη πληθυσμιακή ανισοκατανομή στον ελληνικό χώρο είναι οξύτατα. Υπερπληθυσμός στις πόλεις και ερήμωση στην ύπαιθρο. Υπερεπαγγελματισμός και κορεσμός στα αστικά επαγγέλματα, στενώματα και ελλείψεις εργατικών χεριών στον αγροτικό τομέα της οικονομίας. Με τη σημερινή δομή και κατάτμηση του γεωργικού κλήρου και την παρούσα διάρθρωση των καλλιεργειών, αν συνεχιστεί η εσωτερική μετανάστευση και δεν σημειωθεί αναστροφή του ρεύματος, υπάρχει φόβος να σημειωθεί όχι μόνο σχετική πτώση της γεωργικής παραγωγής, όταν η γενιά των ανθρώπων πάνω από τα σαρανταπέντε, που κρατάει σήμερα ουσιαστικά το βάρος της γεωργικής παραγωγής παύσει να είναι οικονομικά ενεργή. Ήδη οι ελλείψεις σε κτηνοτροφικά προϊόντα, όσπρια και όλα σχεδόν τα προϊόντα έντασης εργασίας καλύπτονται από εισαγωγές, γεγονός το οποίο έχει σοβαρότατες αρνητικές επιπτώσεις στο ισοζύγιο πληρωμών. Από το άλλο μέρος ο κορεσμός στα αστικά επαγγέλματα οδηγεί στην πτώση της παραγωγικότητας και τον παρασιτισμό, ιδιαίτερα στον τριτογενή τομέα. Παράλληλα προωθείται μια αντιπαραγωγική και υπερκαταναλωτική στάση των αστικών μαζών, που υποσκάπτει τα θεμέλια της Οικονομίας και επιτείνει την ευπείθεια της δεδομένου ότι αυξάνονται οι πληθωριστικές πιέσεις.

Το χαρακτηριστικό είναι ότι η κίνηση αυτή προς τις πόλεις συνεχίζεται παρά τις συνεχώς αυξανόμενες δυσχέρειες εξεύρεσης απασχόλησης, του υπερκορεσμού των αστικών επαγγελμάτων και της διαφοράς κόστους ζωής. Βασικά είναι το μεγάλο άνοιγμα στο γενικότερο πλαίσιο της ζωής ανάμεσα στην πόλη και την ύπαιθρο και όχι η «εύκολη ζωή» ή οι εισοδηματικές διαφορές που συντηρούν σήμερα το ρεύμα της αστυφιλίας. Νοσηλευτική κάλυψη, δυνατότητες εκπαίδευσης, πολιτιστικές συνθήκες κλπ. είναι παράγοντες, που αποκλείουν προς το παρόν μια αντιστροφή του ρεύματος. Τελικά το πρόβλημα είναι δυσχερέστατο και μακροπρόθεσμο. Μόνο με την οργάνωση δικτύου αγροτουπόλεων, που θα γίνουν οικονομικά, κοινωνικά και πολιτιστικά κέντρα και θα υποκαταστήσουν βαθμιαία τις αγροτικές κοινότητες, οι οποίες ήδη καταρρέουν, μπορεί να αναδημιουργηθεί ένα πλαίσιο ζωής ικανό, όχι μόνο να συγκρατήσει, αλλά και να προσελκύσει στην επαρχία νεοαστικούς πληθυσμούς, που οπωσδήποτε ζουν περιθωριακά και απλώς επιβιώνουν σε άθλιες στην πραγματικότητα συνθήκες στις μεγάλες ιδιαίτερα πόλεις.

Η συγκέντρωση τόσο μεγάλου αριθμού μη παραγωγικά απασχολούμενων ανθρώπων στις πόλεις όπου επικρατεί ένα στοιχείο ευκαιριακότητας, αστάθειας, αβεβαιότητας και καθημερινού άγχους, προκαλεί σοβαρά φαινόμενα χαλάρωσης της κοινωνικής ηθικής, της αντικοινωνικής συμπεριφοράς και των ψυχονευρωτικών εκδηλώσεων σε μαζική κλίμακα. Προβλήματα ανθρώπινου περιβάλλοντος, μόλυνσης της ατμόσφαιρας, εξολόθρευσης του πράσινου, προστασίας της νεότητας, κυκλοφορίας, αποχέτευσης κ.ο.κ καλούνται να

αντιμετωπίσουν και τα ραγδαία αυξανόμενα αστικά κέντρα, τα οποία, περιλαμβανόμενης της Αθήνας, δεν αποτελούν παρά μετεξελιξίεις μεγάλων χωριών, που αναπτύχθηκαν αναρχικά και χωρίς κανένα σχέδιο και δεν είναι ακριβώς γι' αυτό σε θέση να δεχτούν το συντριπτικό αυτό βάρος, που συνεπάγεται η ασταμάτητη εισροή νέου πληθυσμού. Η πίεση έχει πλέον αρχίσει να γίνεται ασφυκτική με ανυπολόγιστες συνέπειες στο σύνολο της χώρας. Κάποτε θα υποχρεωθούμε ν' αντιδράσουμε γιατί δεν θα μπορούμε να κάνουμε αλλιώς. Μόνο, που τότε ίσως θα είναι πολύ, πάρα πολύ, αργά.

Β. ΦΙΛΙΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Α. Να γράψετε την περίληψη του κειμένου σε 100-120 λέξεις.

Μονάδες 25

Β1. Να σχολιάσετε το χωρίο: «Η συγκέντρωση τόσο μεγάλου... σε μαζική κλίμακα» σε 70-90 λέξεις.

Μονάδες 15

Β2. Να εντοπίσετε:

α. τον τρόπο ανάπτυξης (**μονάδες 5**) και

β. τον τρόπο και μέσα πειθούς (**μονάδες 5**) της τελευταίας παραγράφου του κειμένου.

Β3. Να βρείτε ένα συνώνυμο για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις: ενισχύθηκε, αποτέλεσμα, επισημανθεί, κατάτμηση, δυσχέρειες.

Μονάδες 5

Β4. Να εξηγήσετε τη σημασία των διαρθρωτικών λέξεων: Αρχικά, Συγκεκριμένα, Ωστόσο, Επομένως, Και.

Μονάδες 5

Γ. ΕΚΘΕΣΗ : Σε άρθρο σε εφημερίδα, να αναδείξετε τα προβλήματα του νεοελληνικού αστικού περιβάλλοντος που οδηγούν σε κακή ποιότητα ζωής και να προτείνετε λύσεις, ώστε να αναβαθμιστεί η ζωή των πολιτών. (500-600 λέξεις).

Μονάδες 40

Καλή επιτυχία!!!